

ข่าวสด

วันที่ 15 มกราคม พ.ศ. 2550 ปีที่ 16 ฉบับที่ 5891

เปิดร.ร.หมอพร สอนน.ร.แข่งกับตัวเอง

โดย ปฤษณา กองวงศ์

หากถามถึงความเป็นเลิศทางวิชาการที่โรงเรียนแห่งนี้ คงไม่โดนใจพ่อแม่ผู้ปกครอง ไม่ต้องพูดถึงชุดนักเรียนที่เรียบร้อยสวยงาม การวัดผลตัดเกรด เอ บี ซี เหมือนโรงเรียนอื่นที่แข่งขันกันก็อย่าได้ถามหา

แต่ที่โรงเรียนปัญโญทัย กลับเน้นสอนการใช้ทักษะชีวิต เพื่อเด็กเติบโตใหญ่แบบมั่นคง เป็นตัวของตัวเองไม่หลงไปตามกระแสแฟชั่น และมีเวลาให้เด็กๆ ได้เล่นเสมอ

เป็นอีกทางเลือกหนึ่งการศึกษาที่น่าจับตามอง

โรงเรียนปัญโญทัย ตั้งอยู่ในหมู่บ้านนภาลัย ถ.สุขุมวิท บางนา ในอดีตเคยเป็นโรงเรียนอนุบาลนภาลัย เป็นโรงเรียนทางเลือกที่เกิดขึ้นในบ้านเรา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติปี 2542 ทำให้เกิดการปฏิรูปการศึกษาหลายประการ และที่สำคัญได้ส่งเสริมบทบาทของสังคมในทศวรรษที่ผ่านมาเข้าร่วมกับการศึกษา

สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน เรียกได้ว่าเป็นเหมือนบ้านหลังใหญ่ มีศาลาที่พักทั้งใหญ่ เล็ก ตั้งเรียงรายอยู่ใต้ต้นไม้ ต่างมีหน้าตาไม่เหมือนกัน แต่สิ่งที่เหมือนกันคือ ล้วนเป็นฝีมือของศิษย์ตัวน้อยที่ปลูกสร้างขึ้นมาในวิชาเรียนการวัดและชั่งตวง

ขณะที่มีอาคารเรียนสีหม่น 3 ชั้นรูปตัวซี มีเพียง 1 หลัง รองรับครูทั้งชาวไทยและต่างชาติ 15 ชีวิต รวมทั้งนักเรียนกว่า 150 คน ที่มาจากทั่วทุกแห่ง โดยแต่ละคนร่วมลงมือเขียนกับโรงเรียนหมู่บ้านเด็ก จ.กาญจนบุรี และโรงเรียนสัตยาไส จ.ลพบุรี

ปัจจุบันเปิดสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 และเปิดเพิ่มทุกปีจนถึงชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ภายในห้องเรียนเล็กๆ เด็กๆ สนุกสนานกับการขีดเขียนปล่อยจินตนาการไปกับภาพวาด บ้างก็สนุกสนานอย่างอิสระแต่มีครูผู้สอนดูแลอยู่อย่างใกล้ชิด และที่สะดุดตาไม่น้อยคือ กระดานดำพื้นใหญ่ลายตาข่ายด้วยขอลูกสี ที่เขียนวันที่กำกับไว้ถึงสามภาษา ทั้งภาษาไทย จีนและอังกฤษ ส่วนหลังห้องมีเครื่องดนตรีหลายชิ้นจัดวางไว้เป็นอย่างดี ขณะที่บางห้องมีจักรเย็บผ้าตั้งวางไว้หลายหลัง

วิชาหัตถกรรมวันนั้น เด็กชายหญิงนั่งล้อมวงถักนิตตั้งเป็นวงเก้าอี้เก้าอี้ บ้างตัดผ้าเย็บรองเท้า บ้างนั่งอิงขอบประตูดัดนูนตุ๊กตา ขณะที่รุ่นใหญ่หน่อยทั้งตัด ปัก และเย็บผ้ากันเปื้อน เมื่อมองออกไปนอกห้องเห็นนักเรียนจับมือเป็นวงกลมเดินๆ วิ่งๆ สลับกับการกระโดดไปมาเคล้ากับเสียงหัวเราะ นั่นเป็นส่วนหนึ่งของการสอนวิชาภาษาอังกฤษของชั้นป.3 โดยครูชาวต่างชาติ

เพราะสร้างคนดีกว่ารักษาคนและการศึกษาน่าจะเป็นสิ่งที่ให้คำตอบได้

น.พ.พร พันธุ์โอสถ กรรมการมูลนิธิคุ้มครองเด็ก หรือที่เด็กๆ มักเรียกติดปากว่า "หมอพร" ชายร่างเล็กแต่คล่องแคล่ววัย 50 ปี อดีตเคยเป็นหมอเยียวรักษาหัวใจให้กับเด็กด้อยโอกาส เด็กที่ถูกทำร้าย รวมถึงโสเภณีเด็ก ฯลฯ ปัจจุบันผันตัวเองมาเป็นเรือจ้าง

หมอพร เล่าว่า "ทำงานกับเด็กตั้งแต่ยังไม่เป็นชาวศรีนครินทร์ ทั้งการทารุณเด็กทั้งด้านร่างกาย จิตใจ ปัญหาของเด็กมีเยอะ ซึ่งเป็นเด็กด้อยโอกาส และอนาคตของสังคมคนหนึ่งหน่วง จากด้อยโอกาสกลายเป็นหมดโอกาส ส่วนเด็กในระบบการศึกษาทั่วไป ในกลุ่มของพ่อแม่ของเด็กที่มีโอกาส เด็กถูกกดดันให้เรียนจนลืมนิสัยสังคม เพราะเห็นแต่ความต้องการความสำเร็จของตนเอง ทำให้สังคมไม่มีอนาคต และนี่คือจุดเริ่มต้นของโรงเรียนปัญญาภัย ที่เกิดขึ้น เพื่อช่วยบรรเทาสถานการณ์และจะช่วยเหลือเด็ก พร้อมกับสร้างเยาวชนรุ่นใหม่ให้มีความคิด มีชีวิตชีวา มีหัวใจที่จะมองไปรอบตัว มองอย่างมีน้ำอมน้ำใจ"

จากปัญหาการศึกษาบ้านเราทำให้เด็กขาดความสดใส ขาดพลังการเรียนรู้ ใช้ชีวิตวันๆ กับการท่องหนังสือ ทำการบ้าน ดูทีวี เล่นเกม จะทำอะไรจะอ่าน โรงเรียนเป็นผู้กำหนดให้ ความเป็นชีวิตชีวาของเด็กถูกทำลายหายไป หมอพรจึงนำแนวทางการศึกษาแบบวอลดอร์ฟ ของรูธอล์ฟ สไตเนอร์

ซึ่งเป็นแนวทางการศึกษาแบบทางเลือก นำมาปรับปรุงให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของสังคมไทย จนเป็นที่ยอมรับว่าเป็น 1 ใน 5 แนวคิดทฤษฎีการศึกษา

การสอนไม่ผลัดดันเด็กหรือเร่งให้อ่านออกเขียนได้ แต่ระบบการศึกษาสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก เน้นให้เด็กเรียนรู้ด้วยการเล่นอย่างสร้างสรรค์ มีอิสระ เรียนรู้จากประสบการณ์จริง เช่น พาเด็กไปทำนาลอกคลอง เดินป่าศึกษาธรรมชาติ เล่นเรือใบ จากปฏิบัติสู่ทฤษฎีโดยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการแข่งกับตัวเอง และทุกวิชาจะอุดมไปด้วย

ความงามของศิลปะแทรกซ่อนอยู่

ซึ่งหน้าที่หลักตกเป็นของครู จะต้องพยายามดึงออกมา และพยายามชี้้นำผลักดันเด็ก ให้เกิดแรงกระตุ้นในการชนะตัวเอง โดยครูเป็นผู้ประเมินว่าเด็กมีปัญหาอะไร และจะช่วยให้ก้าวข้ามปัญหานั้นอย่างไร ไม่ได้จับเด็กมานั่งทดสอบตัดเกรด แต่เด็กต้องรู้จักตนเอง จะเรียนรู้ที่จะใช้ชีวิตที่มีค่าต่อตนเองและผู้อื่น และเรียนรู้ความเป็นมนุษย์ที่แท้จริงที่ไม่มีในตำราเล่มไหน แต่เรียนจากตัวคนว่า มีคุณค่าน่าเคารพอย่างไร ดังนั้นครูผู้สอนเป็นสิ่งสำคัญ ต้องมีพื้นฐานของวอลดอร์ฟ และต้องรู้จักตัวเองก่อน

นอกจากนี้การเรียนไม่ได้แยกเด็กออกจากสังคม แต่ให้ความเชื่อมโยงต่อสังคมเท่าที่สามารถทำได้ เช่น การพาเด็กไปช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย สนิามิ ช่วยเหลือสภากาชาด และทุกวันศุกร์ต้นเดือนจะมีการทำกับข้าวขายของ โดยรายได้นำไปช่วยเหลือผู้ประสบภัยด้านต่างๆ

หมอพร กล่าวไว้ว่า "ความเป็นเลิศทางวิชาการ เราไม่ได้สนใจเรื่องนี้ สิ่งสำคัญที่สุดคือ เด็กต้องแข่งขันกับตัวเอง วันนี้ทำดีแค่นี้ วันหน้าจะทำอย่างไรให้ดีขึ้น ปรับปรุงอย่างไร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญของชีวิต เพราะในโลกแห่งความเป็นจริง หันที่ที่จบการศึกษา ยามนั้นไม่มีแล้วครูที่มาให้คะแนน คุณต้องแข่งกับตัวเอง และต้องรู้จักตนเอง"

"เพราะชัยชนะอันใด จะยิ่งใหญ่กว่าการเอาชนะตัวเองไม่มี"